

Smjernice

o provedbi odredaba koje se odnose na informacije o održivosti

Sadržaj

1	Područje primjene	3
2	Zakonodavni referentni dokumenti, pokrate i definicije	4
2.1	Zakonodavni referentni dokumenti.....	4
2.2	Pokrate.....	6
3	Svrha.....	10
4	Obveze usklađivanja i izvještavanja.....	11
4.1	Status smjernica	11
4.2	Zahtjevi izvještavanja.....	11
5	Smjernice o provedbi odredaba koje se odnose na informacije održivosti	12
5.1	Osnovni pojmovi	12
5.2	Unutarnja organizacija izvršitelja	13
5.3	Odabir	16
5.4	Ispitivanje	19
5.5	Provedbene mjere.....	22
5.6	Europska koordinacija.....	23

1 Područje primjene

Tko?

1. Ove se smjernice primjenjuju na sva nadležna tijela koja provode nadzor (koji se u ovim smjernicama naziva provedbom, vidjeti odjeljak 2.3. Definicije) informacija o održivosti u skladu s Direktivom o transparentnosti.

Što?

2. Ove se smjernice primjenjuju u pogledu provedbe odredaba koje se odnose na informacije o održivosti u skladu s člankom 24. stavkom 4. Direktive o transparentnosti kako bi se osiguralo da su informacije o održivosti koje pružaju izdavatelji, koji imaju uvrštene vrijednosne papire i koji moraju objavljivati informacije o održivosti na temelju Računovodstvene direktive, u skladu sa zahtjevima Direktive o transparentnosti.
3. To obuhvaća informacije o održivosti izdavatelja koji su već uvršteni na uređeno tržište. Obuhvaća izdavatelje iz trećih zemalja koji primjenjuju europske standarde izvještavanja o održivosti te izdavatelje iz trećih zemalja koji primjenjuju zahtjeve izvještavanja o održivosti koji su proglašeni jednakovrijednima europskim standardima izvještavanja o održivosti.
4. Ove smjernice temelje se na načelima i određuju provedbu odredaba koje se odnose na informacije o održivosti i njihovo područje primjene u okviru Direktive o transparentnosti, navode koje osobine izvršitelji moraju imati, opisuju tehnike odabira koje treba primijeniti i druge vidove metodologije provedbe, opisuju vrste provedbenih mjera koje bi izvršitelji morali primjenjivati te objašnjavaju kako su koordinirane provedbene aktivnosti unutar ESMA-e.

Kada?

5. Smjernice se primjenjuju na provedbu odredaba koje se odnose na informacije o održivosti objavljenih od 1. siječnja 2025.

2 Zakonodavni referentni dokumenti, pokrate i definicije

6. Osim ako nije drukčije navedeno, pojmovi upotrijebljeni i određeni u Direktivi o transparentnosti, Računovodstvenoj direktivi i Uredbi o taksonomiji imaju isto značenje u ovim Smjernicama. Neki pojmovi određeni u Direktivi o transparentnosti ovdje su navedeni radi lakšeg snalaženja. Osim toga, primjenjuju se sljedeće definicije, zakonodavni referentni dokumenti i pokrate:

2.1 Zakonodavni referentni dokumenti

Direktiva o transparentnosti	Direktiva 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu i o izmjeni Direktive 2001/34/EZ ¹
Računovodstvena direktiva	Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ ²
Europski standardi izvještavanja o održivosti (ESRS)	Delegirane uredbe Komisije izdane u skladu s člankom 29.b i člankom 29.c Računovodstvene direktive
Uredba o taksonomiji	Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 ³
Delegirani akt o objavljivanju informacija	Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2178 od 6. srpnja 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem sadržaja i prikaza informacija o okolišno održivim ekonomskim djelatnostima koje objavljuju poduzeća na koja se

¹ SL L 390, 31.12.2004., str. 38.–57.

² SL L 182, 29.6.2013., str. 19.–76.

³ SL L 198, 22.6.2020., str. 13.–43.

	primjenjuje članak 19.a ili članak 29.a Direktive 2013/34/EU i utvrđivanjem metodologije obveznog objavljivanja informacija ⁴
Direktiva o tržištima financijskih instrumenata II	Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU ⁵
Uredba o ESMA-i	Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ ⁶
Direktiva o korporativnom izvještavanju o održivosti	Direktiva (EU) 2022/2464 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o izmjeni Uredbe (EU) br. 537/2014, Direktive 2004/109/EZ, Direktive 2006/43/EZ i Direktive 2013/34/EU u pogledu korporativnog izvještavanja o održivosti ⁷
Direktiva o nefinancijskom izvještavanju	Direktiva 2014/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o izmjeni Direktive 2013/34/EU u pogledu objavljivanja nefinancijskih informacija i informacija o raznolikosti određenih velikih poduzeća i grupa ⁸

⁴ SL L 443, 10.12.2021., str. 9.–67.

⁵ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.–496.

⁶ SL L 331, 15.12.2010., str. 84.–119.

⁷ SL L 322, 16.12.2022., str. 15.–80.

⁸ SL L 330, 15.11.2014., str. 1.–9.

2.2 Pokrate

ESMA	Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala
SRWG	Radna skupina za izvještavanje o održivosti
EU	Europska unija

2.3 Definicije

Provedba odredaba koje se odnose na informacije o održivosti	Nadzor informacija o održivosti, uključujući izvještavanje o održivosti kako je navedeno u članku 28.d Direktive o transparentnosti. Konkretno, provedba odredaba koje se odnose na informacije o održivosti sastoji se od ispitivanja jesu li informacije o održivosti pripremljene u skladu s okvirom za informacije o održivosti, poduzimanja odgovarajućih mjera u slučaju otkrivanja povreda tijekom postupka provedbe, u skladu s pravilima koja se primjenjuju na temelju Direktive o transparentnosti, te poduzimanja drugih mjera relevantnih za provedbu. U ovim se smjernicama govori o „provedbi” umjesto o „nadzoru”, kako je navedeno u članku 28.d Direktive o transparentnosti, kako bi se osigurala dosljednost s tekstom koji se upotrebljava u ESMA-inim Smjernicama o provedbi odredaba koje se odnose na financijske informacije ⁹ .
Informacije o održivosti	Informacije propisane okvirom za informacije o održivosti
Izdavatelj	Izdavatelj kao što je određen člankom 2. stavkom 1. točkom (d) Direktive o transparentnosti uz isključenje „fizičkih osoba”

⁹ [ESMA32-50-218](#) Smjernice o provedbi odredaba koje se odnose na financijske informacije, 4. veljače 2020.

Uređeno tržište	Uređeno tržište kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 21. Direktive o tržištima financijskih instrumenata II
Izvršitelj	Nadležno nacionalno tijelo
Okvir za informacije o održivosti	Članci 19.a, 29.a i 29.d Računovodstvene direktive, europski standardi izvještavanja o održivosti i članak 8. Uredbe o taksonomiji, zajedno s delegiranim aktom o objavljivanju informacija
Povreda	Bitna povreda ili značajno pogrešno prikazivanje u izdavaateljevim informacijama o održivosti
Manipulativni zeleni marketing	Praksa u kojoj izvještaji, izjave, mjere ili priopćenja koji se odnose na održivost ne odražavaju jasno i pravedno osnovni profil održivosti subjekta, financijskog proizvoda ili financijskih usluga. Ta praksa može dovesti potrošače, ulagače ili druge sudionike na tržištu u zabludu ¹⁰
Matična država članica	Matična država članica kako je definirana u članku 2. stavku 1. točki (i) Direktive o transparentnosti
Tržišni operater	Tržišni operater kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 18. Direktive o tržištima financijskih instrumenata II
Nematerijalno odstupanje	Nematerijalna povreda ili nematerijalno pogrešno prikazivanje u izdavaateljevim informacijama o održivosti
Bilješka s ispravcima	Bilješka koju je izdao izvršitelj ili izdavatelj, koju je pokrenuo ili zatražio izvršitelj, kojom se javno objavljuje povreda u pogledu određenih stavki uključenih u već objavljene informacije o održivosti i, osim ako je neizvedivo, ispravljena informacija

¹⁰ Zajednička definicija europskih nadzornih tijela kako je objavljena u [ESMA30-1668416927-2498](#) Progress Report on Greenwashing – Response to the European Commission’s request for input on “greenwashing risks and the supervision of sustainable finance policies” (Izvješće o napretku u pogledu manipulativnog zelenog marketinga ESMA30-1668416927-2498 – Odgovor na zahtjev Europske komisije za informativni materijal u pogledu „rizika od manipulativnog zelenog marketinga i nadzora politika održivog financiranja”, 31. svibnja 2023., točka 13. s ključnim značajkama manipulativnog zelenog marketinga navedenima u točki 14. Vidjeti i [ESMA36-287652198-2699](#) – Final Report on Greenwashing (ESMA36-287652198-2699 – Završno izvješće o manipulativnom zelenom marketingu).

Dvostruka značajnost

Dvostruka značajnost ima dvije dimenzije: značajnost učinaka i financijsku značajnost. Čimbenik održivosti ispunjava kriterij dvostruke značajnosti ako je značajan iz perspektive učinka ili iz financijske perspektive ili i jedno i drugo. Definicije pojmova „financijska značajnost”, „značajnost učinaka” i „pitanja održivosti” utvrđene su u europskim standardima izvještavanja o održivosti.

Vrste odabira

Odabir na temelju rizika

Kada izvršitelj identificira izdavatelje čije informacije o održivosti ispunjavaju određene kriterije rizika i ispita informacije o održivosti svih ili nekih od tih izdavatelja

Odabir na temelju rotacije

Kada izvršitelj odabere izdavateljeve informacije o održivosti za ispitivanje jednom unutar određenog razdoblja

Nasumičan odabir

Kada izvršitelj od šire skupine izdavatelja odabere informacije o održivosti za ispitivanje jednog izdavatelja, ne uzimajući u obzir profil rizičnosti informacija o održivosti ili kada su izdavateljeve informacije o održivosti posljednji put ispitane, tako da svi izdavatelji imaju jednaku priliku biti odabrani

Vrste ispitivanja

Interaktivno ispitivanje informacija o održivosti neograničenog opsega

Procjena ukupnog sadržaja izdavateljevih informacija o održivosti koju provodi izvršitelj kako bi se utvrdila pitanja/područja za koja je, prema mišljenju izvršitelja, potrebna daljnja analiza te naknadna izvršiteljeva procjena usklađenosti informacija o održivosti o tim pitanjima/područjima s okvirom za informacije o održivosti. Interaktivno ispitivanje neograničenog opsega podrazumijeva interakciju između izvršitelja i izdavatelja. Na temelju poduzetih postupaka ispitivanja i informacija dobivenih od izdavatelja, izvršitelj zaključuje postoje li indikacije o povredama u pogledu pitanja/područja koja su analizirana.

Interaktivno usredotočeno
ispitivanje informacija o
održivosti

Izvršiteljeva procjena usklađenosti prethodno definiranih pitanja/područja u izdavateljevim informacijama o održivosti s okvirom za informacije o održivosti. Interaktivno usredotočeno ispitivanje podrazumijeva interakciju između izvršitelja i izdavatelja. Na temelju poduzetih postupaka ispitivanja i informacija dobivenih od izdavatelja, izvršitelj zaključuje postoje li indikacije o povredama u pogledu prethodno definiranih pitanja/područja koja su analizirana.

Neinteraktivno ispitivanje
informacija o održivosti
neograničenog opsega

Procjena ukupnog sadržaja izdavateljevih informacija o održivosti koju provodi izvršitelj kako bi se utvrdila pitanja/područja za koja je, prema mišljenju izvršitelja, potrebna daljnja analiza te naknadna izvršiteljeva procjena usklađenosti informacija o održivosti o tim pitanjima/područjima s okvirom za informacije o održivosti. Neinteraktivno ispitivanje neograničenog opsega ne podrazumijeva nikakvu interakciju između izvršitelja i izdavatelja. Na temelju poduzetih postupaka ispitivanja izvršitelj zaključuje postoje li indikacije o povredama u pogledu analiziranih informacija o održivosti.

Neinteraktivno usredotočeno
ispitivanje informacija o
održivosti

Izvršiteljeva procjena usklađenosti prethodno definiranih pitanja/područja u izdavateljevim informacijama o održivosti s okvirom za informacije o održivosti. Neinteraktivno usredotočeno ispitivanje ne podrazumijeva nikakvu interakciju između izvršitelja i izdavatelja. Na temelju poduzetih postupaka ispitivanja izvršitelj zaključuje postoje li indikacije o povredama u pogledu unaprijed definiranih pitanja/područja koja su analizirana.

3 Svrha

7. Ove se smjernice temelje na članku 28.d Direktive o transparentnosti i članku 16. Uredbe o ESMA-i. Cilj je smjernica uspostaviti dosljedne, učinkovite i djelotvorne nadzorne prakse u vezi s člankom 24. stavkom 4. Direktive o transparentnosti i osigurati zajedničku, ujednačenu i dosljednu primjenu tog članka u pogledu uključivanja izvještaja o održivosti u izvješće posloводства (članak 4. stavak 1. i članak 4. stavak 2. točka (b) Direktive o transparentnosti) izdavatelja koji imaju uvrštene vrijednosne papire te moraju objaviti informacije o održivosti u skladu s Računovodstvenom direktivom. Konkretno se smjernicama nastoji osigurati da izvršitelji provode odredbe koje se odnose na informacije o održivosti na usklađen način te osigurati da ta provedba bude vrlo slična provedbi koja se provodi u vezi s financijskim informacijama. Smjernice također pomažu izvršiteljima u otkrivanju mogućih povreda u okviru izdavateljevih informacija o održivosti, primjerice u vezi s manipulativnim zelenim marketingom. Iako se okvir za informacije o održivosti primjenjuje na opseg poduzeća koji je veći od broja poduzeća uvrštenih na uređena tržišta, smjernice se primjenjuju samo na nadzor nad poduzećima uvrštenima na burzu.

4 Obveze usklađivanja i izvještavanja

4.1 Status smjernica

8. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe o ESMA-i, nadležna tijela moraju ulagati napore da se usklade s ovim smjernicama.
9. Nadležna tijela na koja se ove smjernice primjenjuju trebaju se uskladiti s njima tako da ih prema potrebi uključe u svoje nacionalne pravne i/ili nadzorne okvire.

4.2 Zahtjevi izvještavanja

10. U roku od dva mjeseca od datuma objave smjernica na ESMA-inom mrežnom mjestu na svim službenim jezicima EU-a nadležna tijela na koja se ove smjernice primjenjuju moraju obavijestiti ESMA-u o tome i. jesu li usklađena sa smjernicama, ii. da nisu usklađena, no namjeravaju se uskladiti sa smjernicama ili iii. da nisu usklađena i ne namjeravaju se uskladiti sa smjernicama.
11. U slučaju neusklađenosti nadležna tijela također moraju obavijestiti ESMA-u o razlozima neusklađenosti sa smjernicama, i to u roku od dva mjeseca od objave smjernica na ESMA-inom mrežnom mjestu na svim službenim jezicima EU-a.
12. Obrazac za obavješćivanje dostupan je na ESMA-inom mrežnom mjestu. Nakon ispunjavanja obrazac se proslijeđuje ESMA-i.

5 Smjernice o provedbi odredaba koje se odnose na informacije održivosti

5.1 Osnovni pojmovi

1. smjernica: Cilj provedbe

13. **Cilj provedbe odredaba koje se odnose na informacije o održivosti jest doprinijeti dosljednoj primjeni okvira za informacije o održivosti, a time i transparentnosti informacija o održivosti. To će pomoći u usporedbi statusa informacija o održivosti sa statusom financijskih informacija. Provedbom odredaba koje se odnose na informacije o održivosti izvršitelji doprinose zaštiti ulagatelja i promicanju povjerenja u tržišta te izbjegavanju regulatorne arbitraže.**
14. Kako bi se omogućila usporedba informacija o održivosti različitih izdavatelja, važno je da se te informacije temelje na dosljednoj primjeni okvira za informacije o održivosti u smislu da će, ako su činjenice i okolnosti slične, objave biti slične u mjeri u kojoj je to propisano okvirom za informacije o održivosti.
15. Kako bi osigurali da se provedba odredaba koje se odnose na informacije o održivosti diljem EU-a obavlja na sličan način, izvršitelji trebaju također razumjeti načela navedena u ovim smjernicama i okvir za informacije o održivosti.
16. Provedba odredaba koje se odnose na informacije o održivosti podrazumijeva ispitivanje informacija o održivosti kako bi se procijenilo jesu li one u skladu s odgovarajućim okvirom za informacije o održivosti. Rad izvršitelja razlikuje se od provjere područja primjene jer izvršitelj provodi prioritarno ispitivanje u kojem, na temelju provjere informacija o održivosti i praćenja izdavatelja i tržišta, odabire određena pitanja za daljnje ispitivanje. Rad izvršitelja razlikuje se i od provjere cilja jer izvršitelj ne izdaje mišljenje s pozitivnim ili negativnim jamstvom o informacijama o održivosti. Umjesto toga, izvršitelj bi na temelju prikupljenih informacija i postupaka ispitivanja poduzetih u skladu s 8. i 9. smjernicom trebao moći zaključiti jesu li otkrivene povrede okvira za informacije o održivosti u odnosu na pitanja/područja koja je procijenio. Nadalje, izvršitelj u velikoj mjeri ispituje informacije koje su već bile predmet (ograničenog ili razumnog) uvjerenja i objavljene, dok revizor / neovisni pružatelj usluga provjere ispituje informacije o održivosti kad su pripremljene za objavu.
17. Kako bi provedba odredaba koje se odnose na informacije o održivosti bila djelotvorna, izvršitelji trebaju poduzeti odgovarajuće mjere u skladu s ovim smjernicama kada se otkriju povrede okvira za informacije o održivosti, kako bi osigurali da se, kad god je to potrebno, pružaju informacije pripremljene u skladu s okvirom za informacije o održivosti. Izvršitelji trebaju reagirati na dosljedan način ako se otkriju povrede okvira za informacije o održivosti.

18. To ima za cilj ne samo promicanje dosljedne primjene odgovarajućeg okvira za informacije o održivosti koji doprinosi učinkovitom funkcioniranju unutarnjeg tržišta, što je također važno za financijsku stabilnost, nego i izbjegavanje regulatorne arbitraže.
19. Izvršitelji također mogu nastojati poticati usklađenost izdavanjem upozorenja i drugih publikacija kako bi pomogli izdavateljima u pripremi njihovog izvještaja o održivosti u skladu s okvirom za informacije o održivosti, kao i, prema potrebi, sudjelovanjem u redovitom dijalogu s izdavateljima, revizorima / neovisnim pružateljima usluga provjere ili korisnicima informacija o održivosti. Takav dijalog izvršiteljima omogućuje dobivanje relevantnih informacija o kretanjima na tržištu, postojećim ili budućim pitanjima koja se odnose na primjenu okvira za informacije o održivosti, kao i da razmijene neformalna stajališta i preporuke. Osim ako izvršitelji ne odrede drukčije, takav dijalog nije dio postupka prethodnog odobrenja (vidjeti 10. smjernicu).

5.2 Unutarnja organizacija izvršitelja

2. smjernica: Osiguravanje djelotvornog postupka provedbe

20. **Izvršitelji trebaju osigurati djelotvornost provedbe odredaba koje se odnose na informacije o održivosti. U tu svrhu trebaju imati dostatne ljudske resurse i financijska sredstva za djelotvorno obavljanje svojih aktivnosti, kao i potrebne ovlasti u skladu s člankom 24. stavkom 4. Direktive o transparentnosti. Osoblje treba posjedovati stručne vještine, iskustvo u okviru za informacije o održivosti, sposobnost procijeniti interakcije između informacija o održivosti i financijskih informacija te ga treba biti dovoljan broj, uzimajući u obzir broj izdavatelja koji podliježu provedbi odredaba koje se odnose na informacije o održivosti, njihove značajke, složenost njihovih izvještaja o održivosti i njihovu sposobnost primjene okvira za informacije o održivosti. Kada izvršitelji delegiraju zadatke koje se odnose na provedbu informacija o održivosti u skladu s člankom 24. stavkom 2. Direktive o transparentnosti, delegirani subjekt treba biti pod nadzorom izvršitelja i odgovarati mu.**
21. Kako bi osigurali djelotvornu provedbu odredaba koje se odnose na informacije o održivosti, izvršitelji moraju imati dovoljno resursa. Prilikom razmatranja potrebnog broja osoblja, važnu ulogu ima broj izdavatelja unutar područja primjene provedbe, složenost informacija o održivosti te sposobnost onih koji pripremaju informacije o održivosti i revizora / neovisnih pružatelja usluga provjere koji primjenjuju odgovarajući okvir za informacije o održivosti.¹¹ Vjerojatnost odabira za ispitivanje i stupanj tog

¹¹ Zbog odredbi o postupnom uvođenju iz Direktive o korporativnom izvještavanju o održivosti i europskih standarda izvještavanja o održivosti, izvršiteljima će vjerojatno biti potreban manji broj ljudskih resursa (posebno vještina i broja osoblja) u 2025. u usporedbi s godinama koje slijede. Potreba za osobljem postupno će se povećavati jer sve veći broj izdavatelja mora objavljivati informacije o održivosti u skladu s Računovodstvenom direktivom i s obzirom na to da svi zahtjevi za objavljivanje informacija iz europskih standarda izvještavanja o održivosti postaju primjenjivi. Izvršitelji će u početku imati i ograničeno iskustvo s ESRS-om,

ispitivanja trebaju biti takvi da ono nije ograničeno zbog nedostatka resursa, kako se ne bi stvorili uvjeti za regulatornu arbitražu.

22. Treba osigurati dovoljno financijskih sredstava da se može angažirati nužan broj zaposlenika i opseg usluga u provedbi odredaba koje se odnose na informacije o održivosti. Financijska sredstva također moraju biti dovoljna da se osigura stručna osposobljenost i iskustvo zaposlenika.
23. Izvršitelji trebaju imati potrebne ovlasti za učinkovito izvršavanje svojih provedbenih zadataka, kako je propisano člankom 24. stavkom 4. Direktive o transparentnosti.
24. Kada izvršitelji delegiraju zadatke povezane s provedbom informacija o održivosti u skladu s člankom 24. stavkom 2. Direktive o transparentnosti, konačna odgovornost za provedbu, uključujući odgovornost za uspostavu i održavanje odgovarajućeg postupka za provedbu, ostaje na izvršitelju.

3. smjernica: Informacije o održivosti pripremljene u skladu s istovjetnim zahtjevima izvještavanja o održivosti u trećoj zemlji

25. **Tijekom provedbe odredaba koje se odnose na informacije o održivosti pripremljene u skladu s istovjetnim zahtjevima izvještavanja o održivosti u trećoj zemlji u skladu s odredbama primjenjivima u okviru Direktive o transparentnosti, izvršitelji trebaju osigurati pristup primjereno osposobljenim ljudskim resursima, u protivnom provedbu odredaba o informacijama o održivosti trebaju koordinirati s ESMA-om ili drugim izvršiteljima kako bi osigurali da raspolažu odgovarajućim sredstvima i stručnim znanjima. Izvršitelji s ESMA-om trebaju raspraviti o provedbi informacija o održivosti pripremljenih u skladu s istovjetnim zahtjevima izvještavanja o održivosti trećih zemalja kako bi se osigurala dosljednost postupanja s takvim informacijama o održivosti.**
26. U skladu s Direktivom o transparentnosti, informacije o održivosti izdavatelja iz trećih zemalja podliježu provedbi izvršitelja u njihovoj matičnoj državi članici. U takvim slučajevima, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 23. Direktive o transparentnosti, izdavateljeve informacije o održivosti mogu se pripremiti u skladu sa zahtjevima izvještavanja o održivosti u trećoj zemlji koji su proglašeni istovjetnima s okvirom za informacije o održivosti. Ove se smjernice primjenjuju i na provedbu informacija koje se odnose na informacije o održivosti izdavatelja iz trećih zemalja koji

no to će iskustvo rasti od 2025. nadalje. Konkretno, prva godina provedbe odredaba koje se odnose na informacije o održivosti u skladu s Direktivom o korporativnom izvještavanju o održivosti i europskim standardima izvještavanja o održivosti mogla bi poboljšati sposobnost izvršitelja da procijene resurse koji su im potrebni za ispunjavanje njihova provedbenog mandata. To može dovesti do promjena u procjenama primjerenosti koje su izvršitelji proveli prije prve primjene smjernica, što bi dovelo do prilagodbi timova odgovornih za provedbu informacija o održivosti. Dobar primjer takve situacije mogu biti izvršitelji koji nisu imali ovlasti za provedbu odredaba koje se odnose na sadržaj nefinancijskih informacija na temelju Direktive o nefinancijskom izvještavanju, koji imaju nove ovlasti za provedbu informacija o održivosti na temelju Direktive o korporativnom izvještavanju o održivosti.

upotrebljavaju zahtjeve izvještavanja o održivosti koji su na taj način proglašeni istovjetnima.

27. U takvim slučajevima, ako izvršitelj utvrdi da nije učinkovito ili moguće da on sam provede odredbe koje se odnose na informacije o održivosti, izvršitelj može zadatak ispitivanja usklađenosti sa zahtjevima izvještavanja o održivosti trećih zemalja sporazumno predati drugom izvršitelju ili centraliziranom timu koji će na zahtjev izvršitelja organizirati ESMA. Ne dovodeći u pitanje članak 28. stavak 3. Uredbe o ESMA-i, odgovornost za odluku o provedbi uvijek ostaje na izvršitelju matične države članice.
28. Prema Direktivi o transparentnosti države članice mogu sklopiti sporazume o suradnji koji predviđaju razmjenu informacija s nadležnim tijelima trećih zemalja kojima njihova zakonodavstva omogućuju obavljanje bilo kojeg zadatka određenog Direktivom.

4. smjernica: Neovisnost

29. **Izvršitelji trebaju osigurati odgovarajuću neovisnost od vlade, izdavatelja, imatelja vrijednosnih papira, revizora / neovisnih pružatelja usluga provjere, drugih sudionika na tržištu, tržišnih operatera i drugih dionika. Neovisnost od vlade podrazumijeva da vlada ne može neopravdano utjecati na odluke koje donose izvršitelji. Neovisnost od izdavatelja, imatelja vrijednosnih papira, revizora / neovisnih pružatelja usluga provjere, drugih sudionika na tržištu i drugih dionika treba se, među ostalim, postići etičkim kodeksima i putem sastava uprave izvršitelja.**
30. Kako bi se osigurala odgovarajuća zaštita ulagatelja i izbjegla regulatorna arbitraža, važno je da članovi političkog sustava ili izdavatelji i njihovi revizori / neovisni pružatelji usluga provjere, imatelji vrijednosnih papira, drugi sudionici na tržištu i drugi dionici neopravdano ne utječu na izvršitelja. Odgovornosti provedbe ne smiju biti delegirane tržišnim operaterima jer bi to dovelo do problema sukoba interesa s obzirom na to da su izdavatelji koji podliježu provedbi istodobno klijenti tržišnih operatera.
31. Vlada ne bi smjela neopravdano utjecati na izvršitelje prilikom donošenja odluka kao dijela postupka provedbe, bilo u vezi s *ex ante*, bilo u vezi s *ex post* provedbom odredaba koje se odnose na informacije o održivosti. Osim toga, ne smije biti moguće intervencijom vlade promijeniti sastav uprave ili drugih tijela odlučivanja izvršitelja prije kraja razdoblja za koje su njihovi članovi imenovani, osim ako postoje iznimne okolnosti koje zahtijevaju takve mjere jer to može postupak provedbe učiniti manje neovisnim.
32. Kad je riječ o neovisnosti od izdavatelja, imatelja vrijednosnih papira, revizora / neovisnih pružatelja usluga provjere, drugih sudionika na tržištu i drugih dionika, izvršitelji trebaju izbjegavati stvarne, potencijalne ili percipirane sukobe

interesa poduzimanjem potrebnih mjera kako bi se osigurala odgovarajuća neovisnost, uključujući, ali ne ograničavajući se na:

- a. uspostavu etičkih kodeksa za one koji su uključeni u postupak provedbe
- b. razdoblje mirovanja
- c. potrebno osiguranje da zaposlenici uključeni u provedbu odredaba koje se odnose na informacije o održivosti ne krše nikakve zahtjeve neovisnosti zbog odnosa s uključenim izdavateljem ili revizorskom tvrtkom / neovisnim pružateljem usluga provjere i
- d. osiguranje da predstavnici izdavatelja i revizora / neovisnog pružatelja usluga provjere nemaju, zajedno ili pojedinačno, većinsko pravo glasa u tijelima odlučivanja izvršitelja.

5.3 Odabir

5. smjernica: Mješoviti model odabira

33. **Provedba uobičajeno uključuje postupak odabira. Model odabira treba se temeljiti na mješovitom modelu u kojemu se pristup temeljen na riziku kombinira s pristupom temeljenom na uzimanju uzoraka i pristupom temeljenom na rotaciji. Pristup temeljen na riziku treba uzimati u obzir rizik od povrede te učinak povrede na financijska tržišta.**
34. Modeli odabira trebaju biti formalizirani i temeljiti se na kombiniranju pristupa temeljenog na riziku, nasumičnog uzimanja uzoraka i rotaciji. Pristup temeljen isključivo na riziku značio bi da oni izdavatelji koji ne ispunjavaju kriterije rizika koje je odredio izvršitelj nikada ne bi podlijegali ispitivanju. Uvijek treba postojati mogućnost da se nekog izdavatelja odabere za ispitivanje. Isključivo nasumični sustav značio bi da visokorizični izdavatelji nisu pravodobno odabrani. Isto bi vrijedilo i za isključivo rotacijski sustav te bi, osim toga, postojala mogućnost da izdavatelj može procijeniti kada bi njegovi izvještaji o održivosti vjerojatno mogli biti odabrani.
35. Odabir koji se temelji na riziku uzima u obzir specifičnu situaciju i značajke izdavatelja, uključujući, na primjer, aspekte povezane sa sektorom i geografskim područjima u kojima izdavatelji posluju. Općenito se očekuje da će otkrivanje povreda u informacijama o održivosti biti vjerojatnije pri odabiru koji se temelji na riziku nego pri nasumičnom odabiru i odabiru koji se temelji na rotaciji. Stoga izvršitelji u prosjeku trebaju upotrebljavati rizik za odabir najmanje 50 % izdavatelja čije informacije o održivosti ispituju. S druge strane, udio izdavatelja odabranih na temelju rotacije i nasumičnosti u prosjeku ne treba biti veći od 50 %, pri čemu odabir na temelju rotacije

čini najveći dio, a nasumični odabir dopušten je kako bi se uzeo u obzir čak i mali postotak odabira.

36. Ako izvršitelj odluči svoj odabir izdavatelja čije će se informacije o održivosti ispitati na temelju rizika objediniti s odabirom izdavatelja čije će se financijske informacije ispitati na temelju rizika, izvršitelj treba osigurati uravnotežen model odabira kako bi kod izdavatelja odabranih za potrebe ispitivanja informacija o održivosti na temelju rizika u konačnici postojao rizik od povrede u pogledu informacija o održivosti.
37. Utvrđivanje rizika treba bi se temeljiti na kombinaciji vjerojatnosti povreda u izdavateljevim informacijama o održivosti i mogućeg učinka povrede na financijska tržišta. Pri utvrđivanju rizika od povreda, modeli odabira uzimaju u obzir, prema potrebi, okvir za informacije o održivosti i načelo značajnosti u skladu s 13. smjernicom. U obzir se treba uzeti i složenost izvještaja o održivosti. Izvršitelj također treba uzeti u obzir profil rizičnosti izdavatelja, uključujući njegovo posloводство, te, u mjeri u kojoj je to moguće, sljedeće:
 - a. etički standardi rukovodstva
 - b. iskustvo rukovodstva u primjeni i njegovu sposobnost ili spremnost da ispravno primjenjuje okvir za informacije o održivosti
 - c. razinu iskustva revizora / neovisnih pružatelja usluga provjere u primjeni okvira za informacije o održivosti.
38. Dok se veći izdavatelji obično suočavaju sa složenijim problemima izvještavanja, među manjim i/ili novim izdavateljima može prevladavati manjak sredstava i iskustva u pripremi informacija o održivosti.
39. Povreda koju naznači revizor / neovisni pružatelj usluga provjere, bilo u izvješćima ili na neki drugi način, te regulatorna tijela obično treba potaknuti da se za ispitivanje odaberu predmetne informacije o održivosti. S druge strane, ako je revizor / neovisni pružatelj usluga provjere izrazio neizmijenjeni ¹² zaključak o (ograničenom ili razumnom) uvjerenju, to se ne treba smatrati dokazom nepostojanja rizika od povrede. Utemeljene pritužbe koje, nakon preliminarnog ispitivanja, sadrže konkretne naznake povreda i čine se pouzdanima, u pravilu trebaju potaknuti da se za ispitivanje odaberu predmetne informacije o održivosti.

¹² [Proposed International Standard on Sustainability Assurance 5000 – General Requirements for Sustainability Assurance Engagements \(Prijedlog Međunarodne norme za provjeru održivosti 5000 – Opći zahtjevi za angažmane u pogledu provjere održivosti\)](#), Odbor za međunarodne norme revizije i provjera, 2. kolovoza 2023.

40. Kako bi osigurali europsku konvergenciju nadzora tijekom primjenjivanja relevantnih mjerila za odabir, izvršitelji trebaju uzeti u obzir zajedničke prioritete provedbe koje su utvrdili izvršitelji zajedno s ESMA-om.
41. Modeli odabira trebaju biti usklađeni s ESMA-inim smjernicama o informacijama o održivosti. Izvršitelji trebaju raspravljati o čimbenicima koji se upotrebljavaju kao dio njihove nacionalne metode odabira u Radnoj skupini za izvještavanje o održivosti i time doprinijeti konvergenciji metoda odabira.

6. smjernica: Vrijeme provedbe modela odabira

42. **Izvršitelji trebaju dovoljno često odabirati izdavatelje za ispitivanje (tj. jednom godišnje). Modelom odabira treba osigurati ispitivanje svakog izdavatelja barem jednom tijekom razdoblja koje odredi izvršitelj u skladu s ESMA-inim smjernicama o informacijama o održivosti.**

7. smjernica: Popis odabira

43. **Izvršitelji trebaju provesti nasumični odabir i odabir na temelju rizika iz cijelog popisa izdavatelja koji su dužni objaviti informacije o održivosti u skladu s Računovodstvenom direktivom. Izvršitelji trebaju provesti odabir na temelju rotacije iz cijelog popisa koji isključuje izdavatelje koji su ispitani u razdoblju koje je odabrao izvršitelj.**
44. Za potrebe odabira izvršitelji trebaju voditi popis izdavatelja u okviru svojih provedbenih ovlasti koji su obvezni objaviti informacije o održivosti u skladu s Računovodstvenom direktivom.
45. Cilj odabira na temelju rizika jest odabrati izdavatelje čije će informacije o održivosti najvjerojatnije sadržavati povredu i za koje bi povreda imala najveći utjecaj na financijska tržišta. Stoga odabir utemeljen na procjeni rizika uvijek treba provesti na temelju cijelog popisa izdavatelja od kojih se traži objavljivanje informacija o održivosti u skladu s Računovodstvenom direktivom, uključujući izdavatelje ispitane posljednjih godina.
46. Cilj je nasumičnog odabira osigurati da izdavatelji ne mogu izračunati kada će ih se sljedeći put ispitati. Stoga bi se nasumični odabir uvijek trebao provoditi na temelju cijelog popisa izdavatelja koji imaju uvrštene vrijednosne papire na uređenom tržištu i koji su obvezni objavljivati informacije o održivosti u skladu s Računovodstvenom direktivom, uključujući izdavatelje koji su ispitani prethodnih godina.
47. Cilj odabira na temelju rotacije jest zajamčiti da se sve izdavatelje koji imaju uvrštene vrijednosne papire na uređenom tržištu i koji su obvezni objaviti informacije o održivosti u skladu s Računovodstvenom direktivom ispita barem jednom u određenom razdoblju. Stoga, nakon što je izdavatelj ispitan, izvršitelj ne bi trebao uvrstiti tog

izdavatelja na popis iz kojeg se provodi odabir na temelju rotacije sve dok ne prođe razdoblje u kojem izdavatelj ispituje sve izdavatelje u skladu sa 6. smjernicom.

5.4 Ispitivanje

8. smjernica: Vrste ispitivanja

48. **Izvršitelji trebaju utvrditi najučinkovitiji način za provedbu odredaba koje se odnose na informacije o održivosti. U sklopu *ex-post* aktivnosti provedbe odredaba koje se odnose na informacije o održivosti izdavatelja odabranih za ispitivanje, izvršitelji se mogu koristiti:**
 - a. **interaktivnim ispitivanjima neograničenog opsega**
 - b. **interaktivnim usredotočenim ispitivanjima**
 - c. **neinteraktivnim ispitivanjima neograničenog opsega i**
 - d. **neinteraktivnim usredotočenim ispitivanjima.**
49. **Interaktivna ispitivanja neograničenog opsega trebaju predstavljati barem 33 % svih ispitivanja provedenih unutar pojedine godine ili obuhvaćati barem 10 % ukupnog broja izdavatelja pod nadzorom izvršitelja na početku godine.**
50. Interaktivna ispitivanja podrazumijevaju razmjenu informacija između izvršitelja i izdavatelja u pogledu informacija o održivosti koje su predmet ispitivanja. Interakcija između izdavatelja i izvršitelja može se odvijati, primjerice kad izvršitelj izdavatelju postavlja pitanja, zatraži popratnu dokumentaciju ili provodi neposredni nadzor. Izvršitelji trebaju tražiti nužne informacije neovisno o tome postoji li naznaka u vezi s neusklađenošću informacija o održivosti s okvirom za informacije o održivosti. Izvršitelj također može stupiti u kontakt s izdavateljevim revizorom / neovisnim pružateljem usluga provjere.
51. Interaktivna ispitivanja treba koristiti kao primarni postupak za provedbu odredaba koje se odnose na informacije o održivosti te stoga neinteraktivna ispitivanja treba ograničiti. Nadalje, isključivu uporabu interaktivnih usredotočenih ispitivanja ne treba smatrati zadovoljavajućom za svrhe provedbe.
52. Ako izvršitelj unutar pojedine godine ne ispuni nijedan od uvjeta navedenih u odlomku 49. mora biti u mogućnosti objasniti zbog čega ih nije uspio ispuniti.

9. smjernica: Postupak ispitivanja

53. **Postupak ispitivanja izvršitelja treba biti usmjeren na procjenu usklađenosti informacija o održivosti izdavatelja s okvirom za informacije o održivosti. Osim toga, izvršitelji prema potrebi trebaju ispitati jesu li informacije o održivosti sadržane u izvještaju o održivosti u skladu s informacijama iz drugih dijelova godišnjeg financijskog izvještaja.**
54. Procjena jesu li informacije o održivosti usklađene s okvirom za informacije o održivosti ne dovodi do toga da izvršitelj daje pozitivno ili negativno jamstvo izdavatelju da su informacije o održivosti u skladu s okvirom za informacije o održivosti, kako je objašnjeno u 1. smjernici. Međutim, ako izvršitelj tijekom ispitivanja zaključi da je uočio povredu ili nematerijalno odstupanje kako je navedeno u odlomku 65. 12. smjernice¹³, izvršitelj treba primijeniti provedbene postupke navedene u odlomku 64. 12. smjernice¹⁴.
55. Zaključci izvršitelja nakon postupka ispitivanja mogu biti u jednom od sljedećih oblika:
- a. nakon neinteraktivnog ispitivanja
 - i. odluka da nema naznaka povreda u pogledu informacija o održivosti ili u vezi s pitanjima/područjima informacija o održivosti koje je izvršitelj analizirao te da stoga nije potrebno daljnje ispitivanje
 - ii. u rijetkim slučajevima kada su povrede očite bez interakcije s izdavateljem, odluka da je izvršitelj otkrio povrede u pogledu informacija o održivosti i koje su provedbene mjere potrebne za otklanjanje tih povreda
 - b. nakon interaktivnog ispitivanja:
 - i. odluka da izvršitelj nije otkrio povrede u vezi s pitanjima/područjima informacija o održivosti koje je analizirao i da nije potrebna provedbena mjera
 - ii. odluka da je izvršitelj otkrio povrede u pogledu informacija o održivosti i koje su provedbene mjere potrebne za otklanjanje tih povreda.

¹³ 12. smjernica, odlomak 65.: „Kada je nematerijalno odstupanje od okvira za informacije o održivosti namjerno ostavljeno neispravljeno radi postizanja posebnog prikaza izdavatelja, izvršitelj treba poduzeti odgovarajuće mjere kao da je ono materijalno.”

¹⁴ 12. smjernica, odlomak 64.: „Izvršitelj treba upotrebljavati mjere navedene u nastavku na inicijativu izvršitelja. Kad god se otkrije povreda, izvršitelj treba pravodobno poduzeti barem jednu od sljedećih mjera u skladu s razmatranjima opisanim u odlomku 68.: a) tražiti ponovno izdavanje izvještaja o održivosti, b) tražiti bilješku s ispravcima ili c) tražiti ispravak u budućim izvještajima o održivosti uz prikazivanje usporednih iznosa, kada je to potrebno.”

56. Izvršitelji trebaju osigurati da su provedeni postupci ispitivanja dovoljni za postizanje učinkovitog postupka provedbe te da su ispitivanje i njegovi zaključci na odgovarajući način dokumentirani.
57. Ne dovodeći u pitanje primjenu odlomka 55.a, ako izvršitelj tijekom neinteraktivnog ispitivanja otkrije moguće povrede koje se ne smatraju očitima, očekuje se da će ih dodatno istražiti tako da se s pitanjima obrati izdavatelju i, prema potrebi, njegovim revizorima. Time se ispitivanje ponovno kategorizira kao interaktivno ispitivanje. Izvršitelj također može stupiti u kontakt s izdavateljevim revizorom / neovisnim pružateljem usluga provjere.

10. smjernica: Prethodno odobrenje

58. **Kada je dopušteno prethodno odobrenje, ono treba biti dio formalnog postupka i omogućeno tek nakon što izdavatelj i njegov revizor / neovisni pružatelj usluga provjere iznesu konačno stajalište o predmetnim informacijama o održivosti.**
59. Polazna točka za provedbu odredaba koje se odnose na informacije o održivosti obično su objavljene informacije o održivosti. Prema tome, po prirodi je to *ex post* aktivnost koja se obavlja u skladu s postupcima ispitivanja naznačenima u 8. i 9. smjernici i koja se primjenjuje na informacije o održivosti odabrane na temelju mjerila navedenih u metodama odabira naznačenima u 5., 6. i 7. smjernici.
60. Međutim, neki izvršitelji imaju dobro razvijen sustav prethodnog odobrenja u kojemu izdavatelji mogu osigurati *ex ante* odluku o provedbi, tj. prije nego što objave odgovarajuće informacije o održivosti. Treba postaviti određene uvjete kada izvršitelji upotrebljavaju prethodno odobrenje. Konkretno, izdavatelj i njegov revizor / neovisni pružatelj usluga provjere trebaju imati konačno stajalište o pitanjima/područjima informacija o održivosti u pogledu kojih se traži prethodno odobrenje jer će to omogućiti da se odluka o prethodnom odobrenju temelji na istoj razini informacija kao i *ex post* odluka. Time će se izbjeći da odluke o prethodnom odobrenju postanu opća tumačenja.
61. Prethodno odobrenje treba biti dio formalnog postupka, što znači da izvršitelj donosi ispravnu odluku na sličan način kao i kod donošenja *ex post* odluka. To podrazumijeva da izvršitelj ne bi smio promijeniti svoje stajalište nakon što su informacije o održivosti objavljene, osim ako su činjenice i okolnosti promijenjene između datuma kada je izvršitelj izrazio svoje stajalište i datuma kada su informacije o održivosti objavljene ili ako za to postoje druge bitne osnove. To ne isključuje druge rasprave između izvršitelja i izdavatelja i njihovih revizora / neovisnih pružatelja usluga provjere o informacijama održivosti sve dok rezultat ne predstavlja odluku.

11. smjernica: Pregled kvalitete

62. **U svrhu osiguranja da su korišteni postupci ispitivanja i odgovarajući zaključci robustni, izvršitelji moraju uspostaviti preglede kvalitete provedenih ispitivanja.**
63. Preglede kvalitete treba provesti osoblje s odgovarajućim iskustvom i stručnim znanjem o odgovarajućem okviru za informacije o održivosti ili o pitanjima izvještavanja koja se ispituje. Rasprave o rezultatima pregleda kvalitete trebaju se voditi i među osobljem s takvim iskustvom i stručnim znanjem.

5.5 Provedbene mjere

12. smjernica: Odabir provedbenih mjera

64. **Izvršitelj treba upotrebljavati mjere navedene u nastavku na inicijativu izvršitelja. Kad god se primijeti povreda, izvršitelj treba pravodobno poduzeti barem jednu od sljedećih mjera u skladu s razmatranjima opisanim u odlomku 68.:**
- a. **tražiti ponovno izdavanje izvještaja o održivosti**
 - b. **tražiti bilješke s ispravicima ili**
 - c. **tražiti ispravak u budućem izvještaju o održivosti uz prikazivanje usporednih iznosa, kada je to potrebno.**
65. **Kada je nematerijalno odstupanje od okvira za informacije o održivosti namjerno ostavljeno neispravljeno radi postizanja posebnog prikaza izdavatelja, izvršitelj bi trebao poduzeti odgovarajuće mjere kao da je ono materijalno.**
66. **Kada se primijeti nematerijalno odstupanje od okvira za informacije o održivosti, ali postoji znatan rizik da bi u budućnosti ono moglo postati materijalno, izvršitelj o odstupanju treba obavijestiti izdavatelja.**
67. **Slične aktivnosti trebaju se poduzeti kada se primijete slične povrede nakon što se razmotri njihova materijalnost.**
68. **Pri odlučivanju koje će vrste mjere primijeniti izvršitelji trebaju uzeti u obzir sljedeće:**
- a. **ovisno o postojećim ovlastima izvršitelja i u skladu s 1. smjernicom, kada se odlučuje hoće li se tražiti ponovno izdavanje izvještaja o održivosti ili bilješke s ispravicima, krajnji je cilj pružiti najbolje moguće informacije i procijeniti jesu li originalni izvještaj o održivosti i bilješka s ispravicima dovoljno jasni ili je li ponovno izdavanje izvještaja o održivosti najbolje rješenje**

b. pri odlučivanju hoće li se tražiti ispravak u budućem izvještaju o održivosti ili objavljivanje bilješke s ispravcima / ponovno izdavanje izvještaja o održivosti u ranijem trenutku, treba razmotriti različite čimbenike, i to:

i. vrijeme odluke: primjerice, kada je datum donošenja odluka blizu datuma objavljivanja izvještaja o održivosti, ispravak u budućem izvještaju o održivosti mogao bi biti primjeren

ii. prirodu odluke i dane okolnosti: na primjer, ako su točne informacije postale javno dostupne u trenutku donošenja odluke, izvršitelj bi se mogao odlučiti za ispravak budućeg izvještaja o održivosti.

69. Ako izvršitelj odluči tražiti ispravak budućeg izvještaja o održivosti, razlog za odabir te provedbene mjere trebao bi biti jasno naveden u zaključku izvršitelja.

13. smjernica: Značajnost

70. **Ako je primjenjivo, pri utvrđivanju značajnosti povrede ili pogrešnog prikazivanja u svrhu provedbe odredaba koje se odnose na informacije o održivosti, to treba procijeniti uzimajući u obzir dio okvira za informacije o održivosti koji se upotrebljava za pripremu informacija o održivosti.**

71. Kada se okvir za informacije o održivosti oslanja na perspektivu dvostruke značajnosti, to treba biti osnova za procjenu značajnosti povrede ili pogrešnog prikazivanja koju provodi izvršitelj.

14. smjernica: Daljnje mjere

72. **Izvršitelji trebaju osigurati da izdavatelji protiv kojih su poduzeti koraci postupaju u skladu s njima.**

73. Budući da bi povrede po definiciji mogle utjecati na odluke donesene na temelju informacija o održivosti, važno je da se ispravljene informacije pravodobno objavljuju, osim ako to nije izvedivo. Stoga, kada se poduzimaju mjere navedene u točkama (a) ili (b) 12. smjernice, odgovarajuće informacije o održivosti i poduzete mjere treba staviti na raspolaganje izravno izdavatelju i/ili izvršitelju, osim kada to nije izvedivo.

5.6 Europska koordinacija

15. smjernica: Zajednički europski prioriteti provedbe

74. **Kako bi postigli visoku razinu usklađenosti u provedbi, na sastancima Radne skupine za izvještavanje o održivosti izvršitelji trebaju raspravljati i razmjenjivati iskustva o primjeni i provedbi okvira za informacije o održivosti. na temelju toga i uz ESMA-inu koordinaciju izvršitelji trebaju jednom godišnje utvrditi zajedničke prioritete provedbe.**

75. Kako bi postigla visoku razinu usklađenosti u provedbi, ESMA organizira redovite sastanke Radne skupine za izvještavanje o održivosti na kojima svi izvršitelji trebaju biti članovi i kojima trebaju prisustvovati.
76. Radi promicanja nadzorne konvergencije i uz ESMA-inu koordinaciju, izvršitelji trebaju utvrditi zajednička pitanja o izvještavanju za provedbu odredaba koje se odnose na informacije o održivosti u EU-u koje treba javno objaviti dovoljno prije kraja izvještajnog razdoblja. Iako većina područja treba biti zajednička, neka od njih možda nisu važna za sve države članice ili su posebna za neke sektore. Određivanje područja treba provesti dovoljno unaprijed kako bi se izvršiteljima omogućilo da ih uključe u svoje provedbene programe kao područja za ispitivanje.

16. smjernica: Koordinacija u Radnoj skupini za izvještavanje o održivosti

77. **Iako odgovornost za provedbu ostaje na izvršiteljima, kako bi se promicalo usklađivanje provedbenih praksa i osigurao dosljedan pristup primjeni odgovarajućeg okvira za informacije o održivosti među izvršiteljima, u Radnoj skupini za izvještavanje o održivosti treba provesti koordinaciju *ex ante* i *ex post* odluka. Uz ESMA-inu koordinaciju izvršitelji također trebaju utvrditi pitanja o izvještavanju i pružiti tehničke materijale za pripremu ESMA-inih izvjava i/ili mišljenja.**
78. Iako se mjere poduzimaju na nacionalnoj razini, stvaranje jedinstvenog tržišta vrijednosnih papira podrazumijeva postojanje slične zaštite ulagatelja u svim državama članicama. Dosljedna provedba odredaba koje se odnose na informacije o održivosti u EU-u zahtijeva koordinaciju i visoku razinu usklađenosti aktivnosti među izvršiteljima. Kako bi osigurala ispravnu i strogu provedbu odredaba koje se odnose na informacije o održivosti i izbjegla regulatornu arbitražu, ESMA će promicati usklađivanje provedbenih pristupa koordinacijom *ex ante* i *ex post* odluka koje donose izvršitelji.
79. Donošenje okvira za informacije o održivosti i tumačenje njegove primjene isključivo je u nadležnosti donositelja standarda. Stoga ESMA i izvršitelji ne daju izdavateljima nikakve opće smjernice o primjeni okvira za informacije o održivosti. Unatoč tome, kao dio provedbenih aktivnosti izvršitelji primjenjuju svoju procjenu kako bi odredili jesu li prakse izvještavanja unutar prihvaćenog raspona koji dopušta okvir za informacije o održivosti.
80. Kada se primjenjuje okvir za informacije o održivosti, ESMA će prenijeti značajna sporna pitanja o izvještavanju te dvosmislenosti i svaki nedostatak konkretnih smjernica, koji su otkriveni tijekom postupka provedbe, prema potrebi, tijelu odgovornom za donošenje standarda i tumačenje (odnosno Europskoj komisiji) ili njegovu savjetodavnom tijelu (odnosno EFRAG-u). To vrijedi i za sva druga prepoznata pitanja koja uzrokuju ograničenja provedivosti tijekom postupka provedbe.

17. smjernica: Novonastala pitanja

81. **Rasprava o predmetima u Radnoj skupini za izvještavanje o održivosti može se održati prije nego što izvršitelj donese zaključak o svojem ispitivanju (novonastala pitanja) ili nakon što izvršitelj donese zaključak o svojem ispitivanju (odluke). Osim u rijetkim okolnostima kada je zbog roka danog izvršiteljima nemoguće pripremiti, predstaviti i raspraviti u Radnoj skupini za izvještavanje o održivosti prije donošenja odluke, pitanje o izvještavanju treba izložiti kao novonastalo pitanje u bilo kojoj od sljedećih situacija:**
- a. **kada izvršitelj još nije donio odluku o predmetnom pitanju o izvještavanju ili kada Radna skupina za izvještavanje o održivosti nije prethodno raspravljala o tom pitanju. To se ne primjenjuje na pitanja od malog tehničkog značaja ili kada je okvir za informacije o održivosti jasan i kada je povreda očita**
 - b. **kada izvršitelji ili ESMA utvrđuju pitanja o izvještavanju kao iznimno važna za unutarnje tržište**
 - c. **kada se izvršitelj ne slaže ili namjerava donijeti odluku za koju se čini da nije u skladu s:**
 - i. **ranijom odlukom o istom ili sličnom pitanju o izvještavanju ili**
 - ii. **ishodom rasprave o novonastalom pitanju u vezi s istim ili sličnim pitanjem o izvještavanju.**

Cilj podnošenja predmeta kao novonastalog pitanja u tim situacijama jest utvrditi opravdavaju li razlike u činjenicama i okolnostima odluku koja se razlikuje od prethodne
 - d. **kada izvršitelj prepozna rizik znatno drugačijih praksi izvještavanja među izdavateljima diljem Europe.**
82. **Odluke o provedbi koje se donose na osnovi novonastalih pitanja trebaju uzeti u obzir ishod rasprave u Radnoj skupini za izvještavanje o održivosti.**
83. **Na pitanja o izvještavanju na koje je naišao izvršitelj, osim onih kod kojih je okvir za informacije o održivosti jasan, povreda očita i za koje je već donesena odluka, treba upozoriti ESMA-u te o njima raspraviti u Radnoj skupini za izvještavanje o održivosti kako bi se osiguralo poduzimanje dosljednog pristupa provedbe. U tu svrhu izvršitelji takva pitanja trebaju staviti na raspravu prije nego što donesu odluku i uzeti u obzir ishod rasprave u Radnoj skupini za izvještavanje o održivosti. Drugi izvršitelji također trebaju uzeti u obzir taj ishod. ESMA također može Radnoj skupini za izvještavanje o**

održivosti izložiti novonastala pitanja u slučaju da su pitanja o izvještavanju od iznimne važnosti za unutarnje tržište.

84. Osim situacija navedenih u odlomku 81., pitanje o izvještavanju može se predstaviti kao novonastalo pitanje kada izvršitelj od drugih izvršitelja traži dodatne savjete, na primjer, zbog složene prirode pitanja o izvještavanju ili kada izvršitelj traži dodatne savjete jer pitanje može dovesti do problema provedivosti.

18. smjernica: Odluke

85. **Odluku treba predati Radnoj skupini za izvještavanje o održivosti ako odluka ispunjava jedno ili više sljedećih mjerila:**

- a. odluka se odnosi na pitanja o izvještavanju od tehničkog značaja
- b. o odluci se raspravljalo kao o novonastalom pitanju osim ako nije drugačije odlučeno tijekom rasprave na sastanku Radne skupine za izvještavanje o održivosti
- c. odluka će iz drugih razloga biti od interesa drugim izvršiteljima (ovo mišljenje vjerojatno je rezultat rasprave u Radnoj skupini za izvještavanje o održivosti)
- d. odluka izvršitelju ukazuje da postoji rizik od značajno različitih praksi izvještavanja koje primjenjuju izdavatelji
- e. odluka će vjerojatno znatno utjecati na druge izdavatelje
- f. odluka se donosi o pitanju koje nije izravno obuhvaćeno posebnom odredbom okvira za informacije o održivosti
- g. odluku je odbio žalbeni odbor ili sud ili
- h. odluka je očito proturječna ranijoj odluci o istom ili sličnom pitanju o izvještavanju.

86. Novonastala pitanja i odluke o kojima se raspravlja u Radnoj skupini za izvještavanje o održivosti obično se odnose na informacije o održivosti pripremljene u skladu s okvirom za informacije o održivosti, ali mogu obuhvaćati i informacije o održivosti pripremljene u skladu s istovjetnim zahtjevima izvještavanja o održivosti u trećim zemljama.

19. smjernica: Uzimanje u obzir ranijih odluka

87. **Odluke o provedbi koje donose izvršitelji trebaju uzeti u obzir ranije odluke o istim pitanjima o izvještavanju kada se primjenjuju slične činjenice i okolnosti. Odluke o provedbi sadrže *ex ante* i *ex post* odluke te ishod rasprava u Radnoj skupini za izvještavanje o održivosti o odluci jesu li informacije o održivosti u skladu s okvirom za informacije o održivosti i s njima povezanom mjerom. Neovisno o ishodu rasprave u Radnoj skupini za izvještavanje o održivosti, za završnu odluku odgovoran je izvršitelj.**
88. Kako bi se osigurao dosljedan sustav provedbe unutar EU-a, izvršitelji prije donošenja odluke trebaju u relevantnoj bazi podataka navedenoj u 20. smjernici pronaći odluke koje su donijeli drugi izvršitelji i uzeti ih u obzir te uzeti u obzir vlastite ranije odluke o istim pitanjima o izvještavanju. To vrijedi neovisno o tome je li odluka donesena kao prethodno odobrenje ili kao odluka temeljena na objavljenom izvještaju o održivosti.

20. smjernica: Podnošenje novonastalih pitanja i odluka

89. **Sva novonastala pitanja koja ispunjavaju bilo koji kriterij za podnošenje naveden u 17. smjernici treba zajedno s relevantnim pojedinostima podnijeti ESMA-i obično u roku od dva tjedna prije sastanka Radne skupine za izvještavanje o održivosti na kojem će se o njima raspravljati. Sve odluke o provedbi koje ispunjavaju bilo koji kriterij za podnošenje naveden u 18. smjernici treba zajedno s relevantnim pojedinostima podnijeti ESMA-i obično u roku od tri mjeseca od donošenja odluke.**
90. Kako bi se osigurale učinkovite i djelotvorne rasprave, novonastala pitanja i odluke trebaju biti jasni i sažeti, ali sadržavati sve važne činjenice, izdavaljeve argumente, osnovu za izvršiteljevo obrazloženje i zaključak.
91. Postojanje baze podataka o provedbi treba olakšati koordinaciju u Radnoj skupini za izvještavanje o održivosti. Cilj baze podataka je da ona predstavlja platformu za kontinuiranu razmjenu informacija. Vremenski okvir za podnošenje odluka postavljen je kako bi se izbjegle česte situacije u kojima su izvršiteljima nepoznate već donesene odluke koje je trebalo uzeti u obzir u pogledu kasnijih odluka. ESMA će pregledati sva podnesena pitanja u smislu njihove unutarnje dosljednosti, dostatnosti informacija i uporabe točne terminologije te može tražiti ponovno podnošenje ili dostavu dodatnih informacija. Nakon dovršenog pregleda ESMA će odluku o provedbi unijeti u bazu podataka. Baza podataka o provedbi sadrži ishod rasprave koja se odvijala na sastanku. ESMA je odgovorna za tehničko održavanje baze podataka.

21. smjernica: Objava odluka

92. **Kako bi promicali dosljednost primjene okvira za informacije o održivosti, izvršitelji trebaju odlučivati o tome koje se odluke iz baze podataka mogu anonimno objavljivati.**
93. Uz koordinaciju ESMA-e izvršitelji trebaju odabrati koje će se odluke o objaviti. Odluke odabrane za objavu trebaju ispunjavati barem jedan od sljedećih kriterija:
- a. odluka se odnosi na složeno pitanje o izvještavanju ili pitanje koje je dovelo ili bi moglo dovesti do različitih primjena okvira za informacije o održivosti ili
 - b. odluka se odnosi na relativno rasprostranjeno pitanje među izvršiteljima ili u određenim vrstama poduzeća te stoga može biti od interesa drugim izvršiteljima ili trećim stranama ili
 - c. odluka se odnosi na pitanje za koje ne postoji iskustvo ili za koje izvršitelji imaju nedosljedno iskustvo ili
 - d. odluka je donesena o pitanju koje nije izravno obuhvaćeno posebnom odredbom okvira za informacije o održivosti.

22. smjernica: Izvještavanje o provedbenim aktivnostima

94. **Izvršitelji trebaju periodično izvješćivati o provedbenim aktivnostima na nacionalnoj razini i pružati ESMA-i informacije nužne za izvještavanje i koordinaciju provedbenih aktivnosti koje se obavljaju na razini EU-a.**
95. Izvršitelji trebaju periodično izvješćivati javnost o provedbenim politikama i odlukama donesenima u pojedinačnim predmetima. Izvršitelji odlučuju hoće li o tim pitanjima izvještavati anonimno ili ne.
96. Izvršitelji trebaju izvijestiti ESMA-u o zaključcima i odlukama o provedbi u pogledu zajedničkih prioriteta provedbe, kao što je utvrđeno 15. smjernicom. Informacije o tome i drugim aktivnostima važnima za europsku koordinaciju ESMA objavljuje u svojem izvješću o provedbi korporativnog izvještavanja i regulatornim aktivnostima.